

ZAKON O INOVATIVNOJ DJELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se organizacija, uslovi i način finansiranja inovativne djelatnosti, kao i druga pitanja od značaja za inovativnu djelatnost.

Inovativna djelatnost

Član 2

Inovativna djelatnost obuhvata aktivnosti koje se preduzimaju radi stvaranja i primjene novih ili poboljšanja postojećih tehnologija, postupaka, proizvoda, usluga i procesa, u skladu sa potrebama tržišta.

Radi utvrđivanja prioriteta, podsticanja i praćenja razvoja inovativne djelatnosti donosi se Strategija inovativne djelatnosti.

Inovacija

Član 3

Inovacija je primjena u praksi novih ili značajno poboljšanje postojećih proizvoda, dobara, usluga, postupaka, procesa, organizacije i marketinga, koji doprinose stvaranju nove vrijednosti i kvalitetu u njihovoj primjeni.

Dostupnost

Član 4

Obavljanje inovativne djelatnosti je slobodno i dostupno svima pod jednakim uslovima.

Obavljanje inovativne djelatnosti

Član 5

Inovativnu djelatnost obavljaju inovativne organizacije i drugi subjekti, domaća i strana pravna i fizička lica, u skladu sa ovim zakonom.

Inovativne organizacije, u smislu stava 1 ovog člana, su naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti, ustanove visokog obrazovanja, centri za transfer tehnologija, naučno-tehnološki parkovi, inovaciono-preduzetnički centri, poslovni inkubatori i privredna društva, odnosno djelovi privrednih društava.

Nadzor

Član 6

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove nauke (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Primjena drugih propisa

Član 7

Na postupke propisane ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se, u ovom zakonu, koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje pojedinih izraza

Član 9

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) inovacija proizvoda je plasiranje na tržište dobra ili usluge koji ima nove ili značajno poboljšane tehničke karakteristike, komponente i materijale, ugrađeni softver, korisničku orijentisanost ili druge funkcionalne karakteristike;

2) inovacija procesa je primjena novog ili značajno poboljšanje postojećeg načina proizvodnje ili isporuke, što uključuje značajne promjene u tehnici, opremi, ljudskim resursima, metodama rada i/ili softveru;

3) inovacija u organizaciji predstavlja uvođenje značajnih promjena u organizacionoj strukturi, naprednih metoda u poslovanju privrednog društva, organizaciji radnog okruženja i odnosima sa drugim privrednim društvima;

4) inovacija u marketingu je primjena novog ili značajno unaprijeđenog marketinškog metoda koji uključuje značajne promjene u dizajnu ili pakovanju proizvoda, plasmanu proizvoda, promociji i načinu određivanja cijena;

5) start-up je novoformirano privredno društvo koje se osniva s ciljem razvoja inovativnih ideja ili poslovnih modela i njihove komercijalizacije na tržištu;

6) spin-off je novoformirano privredno društvo nastalo kao rezultat naučnih istraživanja, transfera tehnologija ili izdvajanjem iz postojećeg privrednog društva, s ciljem komercijalne eksploatacije rezultata istraživanja ili inovacija;

7) konsultantske usluge su usluge pružanja savjeta inovativnim organizacijama i drugim privrednim društvima u cilju unapređenja njihove inovativne djelatnosti;

8) rizični (venture) kapital je ulaganje u vlasnički kapital inovativnih organizacija i privrednih društava i/ili privrednih društava sa visokim potencijalom za razvoj.

II. INOVATIVNA DJELATNOST

Strategija inovativne djelatnosti

Član 10

Strategijom inovativne djelatnosti (u daljem tekstu: Strategija), utvrđuju se:

- 1) specifični ciljevi razvoja inovativne djelatnosti;
- 2) prioritetni inovativni programi i projekti od opšteg interesa;
- 3) praćenje realizacije inovativnih programa i projekata;
- 4) način finansiranja inovativnih programa i projekata;
- 5) infrastruktura za podršku razvoja inovacija; i
- 6) druga pitanja od značaja za obavljanje inovativne djelatnosti.

Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost, na period od pet godina.

Ocjena inovativnog programa i projekta

Član 11

Ocjenu inovativnih programa i projekata iz člana 10 stav 1 tačka 2 ovog zakona koji se finansiraju iz državnog budžeta, vrše eksperti iz oblasti nauka na koju se odnosi program, odnosno projekat, koje imenuje Ministarstvo.

Konkurs

Član 12

Za finansiranje inovativnih programa i projekata iz člana 11 ovog zakona, Ministarstvo raspisuje konkurs.

Inovativni programi i projekti

Član 13

Bliže uslove i postupak za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte iz člana 11 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Ugovor o realizaciji inovativnog programa i projekta

Član 14

Međusobna prava i obaveze između Ministarstva i korisnika sredstava za odobrene inovativne programe i projekte iz člana 11 ovog zakona uređuju se ugovorom.

Prava intelektualne svojine

Član 15

Korišćenje prava intelektualne svojine, koje proističe iz rezultata istraživanja na inovativnom programu ili projektu, uređuje se u skladu sa propisima koji uređuju oblast prava intelektualne svojine.

III. INOVATIVNE ORGANIZACIJE

1. Zajedničke odredbe

Inovativna organizacija

Član 16

Inovativnu djelatnost može da obavlja pravno lice koje je osnovano u skladu sa posebnim zakonom i upisano u Registar inovativnih organizacija (u daljem tekstu: Registar).

Uslovi za upis u Registar

Član 17

Pravno lice se može upisati u Registar, ako:

- 1) je upisano u Centralni registar privrednih subjekata;
- 2) realizuje program inovativne djelatnosti;
- 3) ima obezbijeđen kadar, prostor i opremu za obavljanje inovativne djelatnosti;
- 4) ima obezbijeđena sredstva za rad; i
- 5) ima obezbijeđene higijensko – tehničke uslove, u skladu sa posebnim zakonom.

Bliže uslove iz stava 1 tač. 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za upis u Registar

Član 18

Pravno lice je dužno da, prije početka obavljanja inovativne djelatnosti, podnese Ministarstvu zahtjev za upis u Registar.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 17 stav 1 tač. 2 do 5 ovog zakona.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 17 stav 1 tačka 1 ovog zakona, Ministarstvo pribavlja po službenoj dužnosti.

U postupku upisa u Registar, Ministarstvo provjerava da li pravno lice ispunjava uslove propisane ovim zakonom, o čemu donosi odgovarajuće rješenje.

Registar

Član 19

Pravno lice kome je izdato rješenje za obavljanje inovativne djelatnosti, upisuje se u Registar.

Registar se vodi u Ministarstvu.

Sadržaj Registra, način upisa i brisanje iz Registra propisuje Ministarstvo.

Provjera ispunjenosti uslova

Član 20

Ministarstvo vrši provjeru ispunjenosti uslova inovativnih organizacija koje su upisane u Registar, najmanje jednom u tri godine.

Ukoliko inovativna organizacija ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, Ministarstvo će donijeti rješenje o brisanju iz Registra.

2. Vrste inovativnih organizacija

Naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti i ustanove visokog obrazovanja

Član 21

Naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti i ustanove visokog obrazovanja, su inovativne organizacije ako obavljaju inovativnu djelatnost realizacijom razvojnih istraživanja zasnovanih na rezultatima primijenjenih istraživanja, a koja se odnose na stvaranje i primjenu novih ili poboljšanje postojećih tehnologija, postupaka, proizvoda, usluga i procesa.

Ustanove iz stava 1 ovog člana mogu organizovati posebne organizacione jedinice za obavljanje inovativne djelatnosti za realizaciju inovativnih programa ili projekata.

Centar za transfer tehnologija

Član 22

Centar za transfer tehnologija može obrazovati univerzitet, centar izvrsnosti i naučno-tehnološki park, za obavljanje poslova transfera novih tehnologija privrednim društvima, za primjenu novih ili poboljšanje postojećih tehnologija, postupaka, proizvoda, usluga i procesa; podsticanja realizacije i komercijalizacije transfera tehnologija, konsultantskih usluga i pružanja pomoći u zaštiti i korišćenju prava intelektualne svojine.

Naučno-tehnološki park

Član 23

Naučno-tehnološki park je inovativna organizacija, osnovana kao privredno društvo, koja pruža specijalizovanu infrastrukturu i usluge, informacioni sistem, stručne i konsultantske usluge iz više oblasti nauka, korisnicima usluga naučnoistraživačkim ustanovama, ustanovama visokog obrazovanja i drugim inovativnim organizacijama i privrednim društvima, s ciljem njihovog povezivanja; stimulisanja i upravljanja transferom znanja i visokih tehnologija; unapređenja internacionalizacije i komercijalizacije istraživanja; stvaranja novih inovativnih privrednih subjekata; podsticanja, stvaranja i primjene novih ili poboljšanja postojećih tehnologija, postupaka, proizvoda, usluga i procesa na tržištu, zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima, za potrebe privrednog razvoja više regiona ili države.

Korisnik usluga iz stava 1 ovog člana dobija status člana naučno-tehnološkog parka.

Međusobna prava i obaveze između naučno-tehnološkog parka i njegovog člana, uređuju se ugovorom.

Inovaciono-preduzetnički centar

Član 24

Inovaciono-preduzetnički centar je inovativna organizacija, osnovana kao privredno društvo, koja pruža specijalizovanu infrastrukturu i usluge, informacioni sistem, stručne i konsultantske usluge, podršku za ostvarivanje saradnje sa potencijalnim partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima, iz pojedinih oblasti nauka,

korisnicima usluga naučnoistraživačkim ustanovama, ustanovama visokog obrazovanja i drugim inovativnim organizacijama i privrednim društvima, s ciljem njihovog povezivanja, stvaranja i primjene novih ili poboljšanje postojećih tehnologija, postupaka, proizvoda, usluga i procesa na tržištu, i transfera znanja i tehnologija u proizvodnju i usluge, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou.

Inovaciono-preduzetnički centar može biti član naučno-tehnološkog parka.

Međusobna prava i obaveze između inovaciono-preduzetničkog centra i korisnika usluga, odnosno naučno-tehnološkog parka, uređuju se ugovorom.

Poslovni inkubator

Član 25

Poslovni inkubator je inovativna organizacija, osnovana kao privredno društvo, koja pruža administrativne, tehničke, savjetodavne i druge usluge korisnicima usluga start-up i spin-off privrednim društvima, u prvim godinama poslovanja, s ciljem podrške njihovom razvoju.

Međusobna prava i obaveze između poslovnog inkubatora i korisnika usluga uređuju se ugovorom.

3. Drugi subjekti koji mogu da obavljaju inovativnu djelatnost

Privredna društva

Član 26

Inovativnu djelatnost mogu da obavljaju privredna društva, odnosno djelovi privrednih društava, ukoliko u okviru svoje djelatnosti realizuju i primjenjuju inovacije nastale kao rezultat sopstvenih razvojnih istraživanja ili rezultat istraživanja drugih inovativnih organizacija.

Pronalazač – inovator

Član 27

Inovativnu djelatnost može da obavlja fizičko lice, pronalazač - inovator, koje se samostalno bavi istraživanjem i ostvari inovativni rezultat ili idejno rješenje, novi proizvod ili tehnologiju u proizvodnji; programski sistem; bitno poboljšanje postojećeg proizvoda i tehnologije; prototip; nove metode; novi genetski materijal i slično.

IV. FINANSIRANJE

Finansiranje inovativne organizacije

Član 28

Inovativna organizacija može sticati sredstva iz:

- 1) državnog budžeta;
- 2) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- 3) prihoda ostvarenih pružanjem usluga, stručnih i konsultantskih usluga;
- 4) nacionalnih i međunarodnih programa, projekata i fondova;
- 5) donacija, sponzorstava i legata;
- 6) fondova rizičnog kapitala; i
- 7) drugih izvora.

Prioritet za sufinansiranje

Član 29

Vlada može utvrditi prioritet u sufinansiranju inovativnih programa i projekata koji se realizuju na osnovu međunarodnih programa saradnje, kao i programa od opšteg interesa.

Poreske olakšice i podsticajne mjere

Član 30

Država poreskim olakšicama i drugim podsticajnim mjerama može da podstiče pravna i fizička lica da ulažu sredstva za realizaciju inovativne djelatnosti utvrđene ovim zakonom.

V. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 31

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 32

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Crna Gora
Ministarstvo nauke

IZVJEŠTAJ

**O DOSTAVLJENIM PRIJEDLOZIMA, PRIMJEDBAMA I SUGESTIJAMA
U TOKU JAVNE RASPRAVE NA TEKST
NACRTA ZAKONA O INOVATIVNOJ DJELATNOSTI**

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o inovativnoj djelatnosti, održana je 05. juna 2015. godine, u Rektoratu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, u organizaciji Ministarstva nauke.

Prisutni na javnoj raspravi aktivno su učestvovali u Raspravi i dali korisne komentare na Nacrt Zakona.

Predstavnici Ministarstva nauke i Ministarstva ekonomije iznijeli su razloge za donošenje Zakona i predstavili najvažnije novine koje će se Zakonom utvrditi, a koje su usklađene s pravnom tekovinom EU i obrazložili sadržinu i osnovne pravne institute koji su definisani u Nacrtu Zakona.

U raspravi koja je uslijedila, više učesnika je pohvalilo donošenje Zakona o inovativnoj djelatnosti, kojim će se po prvi put u Crnoj Gori uspostaviti inovativni sistem i definisati pravila za obavljanje inovativne djelatnosti.

Predstavnici Ministarstva nauke i Ministarstva ekonomije odgovorili su na postavljena pitanja, sugestije i primjedbe, uz zaključak da će primjedbe na odredbe nacrtu Zakona sa javne rasprave, biti detaljno razmatrane.

Po redoslijedu prispjeća primjedbi Ministarstvo dostavlja sljedeće izjašnjenje:

1. Na osnovu primjedbi na Nacrt Zakona koje je dostavio *Univerzitet Crne Gore - Elektrotehnički fakultet u Podgorici*:

- da se u čl. 15 i 16 Nacrta Zakona jasnije definiše ko može biti osnivač inovativne organizacije, na osnovu kojeg zakona, kao i ostala pitanja u vezi sa osnivanjem;

primjedba nije prihvaćena iz razloga što je u članu 15 utvrđeno da: "Inovativnu djelatnost obavlja inovativna organizacija, koja se osniva, na osnovu posebnog zakona, kao javna, privatna ili javno-privatna i ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u Centralni registar privrednih subjekata". U Obrazloženju Zakona (IV. Objašnjenje

osnovnih pravnih instituta - Poglavlje III) definisano je koji su posebni zakoni na osnovu kojih može biti osnovana inovativna organizacija (Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti, Zakon o visokom obrazovanju, Zakon o privrednim društvima i drugi zakoni). Takođe, u svim ovim posebnim zakonima je definisano ko može biti osnivač organizacije. Stoga, organizacija koja je već osnovana u skladu sa nekim drugim zakonom, kao javna, privatna ili javno-privatna i ima svojstvo pravnog lica, treba da ispuní uslove iz člana 16 Zakona za obavljanje inovativne djelatnosti, kao i iz opšteg akta Ministarstva nauke, na osnovu kojih će se upisati u Registar inovativnih organizacija, koji treba da se vodi u ovom Ministarstvu.

- da se u tački 2 poglavlja III Nacrta Zakona ustanove odredbe koje regulišu rad i osnivanje inovativnih organizacija, a posebno odredbe koje regulišu osnivanje i rad organizacija za pružanje podrške inovativnim organizacijama, jer postoje suštinske razlike u ciljevima, strukturi i održivosti ova dva tipa organizacija;

primjedba nije prihvaćena iz razloga što će se centar za transfer tehnologija, naučno-tehnološki park, inovaciono-preduzetnički centar i poslovni inkubator, pored poslova pružanja infrastrukturne podrške korisnicima usluga, baviti istraživanjima, odnosno raditi na stvaranju novih ili poboljšanju postojećih tehnologija, proizvoda, usluga i procesa na tržištu. Naime, termin "inovativna organizacija" je široko postavljen tako da obuhvata sve organizacije koje se na bilo koji način bave inovativnom djelatnošću.

- da se u čl. 22 i 23 jasnije definišu Naučno-tehnološki park i Inovaciono-preduzetnički centar, na način na koji bi se napravila jasnija razlika između ove dvije vrste inovativnih organizacija;

primjedba je prihvaćena;

- da se u poglavlju IV Nacrta Zakona – Finansiranje, uspostavi različit model finansiranja inovativnih organizacija i organizacija za pružanje podrške inovativnim organizacijama;

primjedba nije prihvaćena iz razloga što će se ovo pitanje urediti pozakonskim aktom kojim će se bliže odrediti uslovi za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte od opšteg interesa koji se finansiraju iz državnog budžeta.

2. Na osnovu primjedbi na Nacrt Zakona, koje je dostavilo Nevladino udruženje za crnogorsku ekonomiju i politiku "MEP":

- da se u članu 8 tačka 3 riječi "inovacija u organizaciji" zamijene riječima "organizaciona inovacija";

primjedba nije prihvaćena iz razloga što je termin "inovacija u organizaciji" jasniji;

- da se u članu 8 tač. 5, 6 i 8 engleske riječi "start-up", "spin-off" i rizični-venture kapital" zamijene domaćim riječima;

primjedba nije prihvaćena jer prevod termina “start-up” i “spin-off” sa “novoformirani privredni subjekat” u kontekstu definicije poslovnog inkubatora iz člana 24 Zakona ne bi bio dovoljno jasan. Pored toga, ovi strani termini se koriste u svim dokumentima koji se odnose na inovativnu djelatnost. Termin “venture” preveden je sa terminom “rizični” u članu 27 tačka 6 Zakona;

- da se u članu 8 tačka 7 riječi “konsalting usluge” zamijene riječima “konsultantske usluge”;

primjedba je prihvaćena;

- da se u čl. 5, 8, 21, 22 i 23 strana riječ “transfer” zamijeni riječju “prenos”;

primjedba nije prihvaćena jer se riječ “transfer” koristi u ovoj oblasti i uveliko je prihvaćena (npr. termin centar za transfer tehnologija);

- da se poslije člana 26 Nacrta Zakona doda član 27 kojim će se definisati još jedna vrsta inovativnih organizacija – Tink Tank;

primjedba nije prihvaćena iz razloga što je riječ o organizaciji koja okuplja stručnjake u cilju pružanja savjeta ili ideja u vezi sa specifičnim političkim ili ekonomskim pitanjima, tj. ne radi se o organizaciji koja bi trebala biti prepoznata u ovom Zakonu kao inovativna organizacija, jer se ne bavi inovativnom djelatnošću;

- da se pribavi mišljenje Ministarstva ekonomije, odnosno nadležnih organa o predloženom Nacrtu Zakona;

primjedba nije prihvaćena iz razloga što su u Radnu grupu imenovani i članovi relevantnih institucija, i to Ministarstva ekonomije i Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, koji aktivno učestvuju u radu Radne grupe. Takođe, prilikom izrade podzakonskog akata kojim će se bliže odrediti uslovi za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte od opšteg interesa koji se finansiraju iz državnog budžeta, biće uključeni i predstavnici pomenutih institucija, kao i predstavnik Ministarstva finansija – Odjeljenja koje se bavi pitanjem državne pomoći;

- da se u poglavlju V obrazloženja Nacrta Zakona upotrijebi minimalni procentualni iznos u državnom budžetu, namijenjen za finansiranje inovativne djelatnosti, umjesto maksimalnog nivoa u budžetu Ministarstva (0,05 % Budžeta Crne Gore);

primjedba nije prihvaćena iz razloga što koncept i instrumenti za izradu budžeta Crne Gore sadrže posebne elemente, pa se ne može odobravati procentualni iznos sredstava za neku aktivnost.

MINISTAR

Prof. dr Sanja Vlahović